

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Serghei Pascari
(art. 325 alin.(1) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1ra-1773/2023
Nr. PIGD PIGD 1-22172721-01-1ra-17102023)*

Termenul de 30 de zile de depunere a recursului prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală (pînă la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023) urmează a fi calculat de la data publicării deciziei motivate pe portalul instanțelor de judecată; Lipsa condamnatului la examinarea cauzei în instanța de apel, din motive de sănătate, nu justifică nerespectarea termenului de recurs de 30 de zile; Recursul respins ca tardiv.

20 noiembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Angela Morari
Instanța de apel: Silvia Cecan, Dorin Dulgheiru, Denis Băbălău

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Serghei Pascari

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Lilia Roic-Botezatu,

Ghenadie Eremciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Serghei Pascari s-a născut în anul 1968 în raionul Ungheni. El a fost învinuit, în temeiul art. 325 alin. (1) Cod penal (corupere activă).

2. Serghei Pascari a fost apărât în instanța de apel și instanța de recurs de avocatul Gheorghe Sorici.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Serghei Pascari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal. La 20 iunie 2023, instanța de apel a respins apelul condamnatului și a menținut sentința.

4. La 16 octombrie 2023, avocatul Gheorghe Sorici în interesele condamnatului, a depus recurs în care solicită casarea decizie instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 18 septembrie 2022 și s-a finalizat în 23 noiembrie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 25 noiembrie 2022 – 17 februarie 2023. Instanța de apel a examinat cauza între 14 martie 2023 și 20 iunie 2023. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 17 octombrie 2023.

ÎN FAPT

6. La 18 septembrie 2022, Serghei Pascari a fost oprit de ofițerii de patrulare Sergiu Radvan și Gheorghe Stratan în satul Blîndești, raionul Ungheni, pentru depășirea limitei de viteză. În încercarea de a evita sancțiunile, Pascari le-a oferit inspectorilor de patrulare suma de 50 euro (echivalentul a 967 lei) drept mită, pe care a plasat-o pe mânerul interior al portierei drepte a autoturismului de serviciu al poliției, solicitându-le acestora să nu întocmească procesul-verbal pentru contravenție. Acțiunile sale au fost calificate conform art. 325 alin. (1) din Codul penal, care reglementează infracțiunea de dare de mită.

7. La 17 februarie 2023, prin [sentința Judecătoriei Ungheni](#), Serghei Pascari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa de doi ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 1.500 de unități

convenționale, ceea ce constituie 75.000 de lei. În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de doi ani. Instanța a menționat că condamnatul a recunoscut integral faptele descrise în rechizitoriu și a renunțat la administrarea altor probe. Faptele sale au fost confirmate de martori și de probele administrate în faza de urmărire penală. Instanța a hotărât aplicarea acestei pedepse având în vedere gravitatea infracțiunii și necesitatea corectării comportamentului condamnatului. Sentința a fost pronunțată integral, în prezența condamnatului.

8. La 01 martie 2023, condamnatul Serghei Pascari a depus apel. El a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu excluderea pedepsei complimentare sub formă de amendă, în temeiul art. 79 Cod penal. Apelantul a argumentat că, instanța a evaluat greșit personalitatea sa, situația familială, de sănătate și financiară. Acesta a subliniat că veniturile sale sunt foarte mici și că nu va putea achita amenda stabilită. În apel, nu a fost contestată vinovăția.

9. Condamnatul nu s-a prezentat la ședința instanței de apel. Curtea de Apel l-a citat legal, prin intermediul telefonogramei (f.d. 119). Deși condamnatul a fost informat despre ședința de judecată din 20 iunie 2023, confirmând că se va prezenta, acesta nu s-a prezentat la ședința de judecată și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Drept urmare, Curtea de Apel Chișinău a dispus examinarea cauzei în lipsa condamnatului, cu participarea avocatului Gheorghe Sorici, care i-a acordat asistența juridică garantată de stat.

10. La 20 iunie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul declarat, menținând sentința primei instanțe fără modificări. Instanța a pronunțat dispozitivul deciziei în prezența avocatului Gheorghe Sorici, care a fost informat că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 11 iulie 2023. Pronunțarea deciziei motivate a fost amânată pentru 13 iulie 2023 și a avut loc în lipsa părților. Instanța de apel a confirmat că prima instanță a stabilit vinovăția condamnatului pentru corupere activă, conform art. 325 alin. (1) din Codul penal, pe baza probatoriului administrat. Pedepsa a fost stabilită în limitele sancțiunii prevăzute de norma incriminată, avându-se în vedere și dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Curtea de Apel a apreciat că, în acest caz, aplicarea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă, este rațională, având în vedere gravitatea infracțiunii și necesitatea corectării comportamentului inculpatului. În ceea ce privește aplicarea amenzii, instanța a subliniat că sancțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal include, pe lângă pedeapsa cu închisoare de până la 6 ani, și o amendă între 2000 și 4000 de unități convenționale. Conform acestei norme, amenda nu reprezintă o pedeapsă complementară, ci una obligatorie, iar instanța nu are discreția de a o aplica doar în anumite condiții, fiind obligată să o impună imperativ. De asemenea, instanța de apel a precizat că dispozițiile art. 79 din Codul penal nu sunt aplicabile în acest caz, întrucât norma respectivă reglementează circumstanțele excepționale, care nu au fost stabilite în cazul condamnatului, iar circumstanțele prevăzute de art. 78 și 79 Cod penal nu au fost identificate în prezenta cauză.

11. La 16 octombrie 2023, avocatul Gheorghe Sorici în interesele condamnatului, fără a specifica careva temeii de recurs prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală a depus recurs. El a solicitat casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei. Avocatul critică decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei complimentare sub formă de amendă. Susține că pedeapsă este una inechitabilă, ignorând circumstanțele atenuante, precum personalitatea recurentului, lipsa antecedentelor penale, recunoașterea faptei și căința sinceră. De asemenea, instanța nu a ținut cont de imposibilitatea recurentului de a se prezenta la ședința de judecată din 20 iunie 2023, din cauza stării sale de sănătate, confirmată medical. Condamnatul a încercat să informeze instanța despre acest fapt, efectuând mai multe apeluri la postul de telefon al Curții de Apel Chișinău, însă nu a reușit să contacteze nici greșierul, nici asistentul. Imposibilitatea de a se prezenta la ședință este confirmată prin Concluzia IMS Centru de Sănătate Sculeni, care atestă că condamnatul s-a aflat în regim de staționar în perioada 17 iunie 2023 - 26 iunie 2023. În acest context, avocatul consideră că condamnatului i-a fost îngădit dreptul de a-și exprima punctul de vedere cu privire la pedeapsa sub formă de amendă, pedeapsă pe care nu o poate executa din cauza situației sale financiare precare.

12. La 02 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. Referința a fost depusă de către procuror, care a pledat pentru respingerea recursului ca inadmisibil pe motiv ca este tardiv. Procurorul a subliniat că decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iunie 2023 a fost pronunțată integral la 13 iulie 2023, iar recursul a fost depus de avocat la Oficiul Poștal pe 16 octombrie 2023, depășind termenul de două luni prevăzut de art. 422 din Codul de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023), calculat de la momentul pronunțării deciziei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Articolul 325 alin. (1) Cod penal, la momentul săvârșirii infracțiunii, prevedea următoarele:

„Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia

se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

14. Până la 01 septembrie 2023, art. 422 Cod de procedură penală prevedea că termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevedea repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă Hotărârea Plenului Curții Supreme de

Justiție nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală prevede în pct. 9 și 25 următoarele:

„9). Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanțelor de apel, potrivit prevederilor art. 422 CPP, este de 2 luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei - de 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de judecătorii completului de judecată. ...

În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.

25). ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 CPP, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

15. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 1 septembrie 2023. Conform art. 422 Cod de procedură penală, în vigoare la data depunerii recursului, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale. Conform art. XI al Legii nr. 246/2023:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

...

(4) Termenul de declarare a recursului împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel în cauzele penale pronunțate până la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Potrivit dispozitivului deciziei contestate, ea putea fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile din momentul pronunțării deciziei integrale. Decizia integrală a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești la [19 iulie 2023](#). Recursul examinat a fost declarat la 16 octombrie 2023, peste mai mult de 30 de zile de la pronunțarea deciziei integrale a instanței de apel. Instanța de recurs trebuie să decidă în primul rând dacă recursul a fost înaintat în termen.

17. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile. Acest termen urma a fi calculat de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală nu

menționa expres dacă termenul de 30 de zile urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 al hotărârii Plenului CSJ nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală. Pentru curgerea termenului de recurs nu conta momentul la care decizia instanței de apel era primită de către recurent, însă acesta putea solicita repunerea în termen.

18. Dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 20 iunie 2023, în prezența avocatului Gheorghe Sorici. Instanța a anunțat, în cadrul aceleiași ședințe că decizia motivată va fi pronunțată la 11 iulie 2023. La această ședință s-a prezentat doar acuzatorul de stat, însă pronunțarea a fost amânată pentru 13 iulie 2023, la care iarăși s-a prezentat doar procurorul (f.d. 129 -130). Decizia motivată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 19 iulie 2023, fiind accesibilă publicului.

19. În această cauză termenul de recurs de 30 de zile a început a curge la 19 iulie 2023 și a expirat la 21 august 2023. Prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023) nu sunt aplicabile cauzei. Scopul art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeieri de recurs în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice.

20. Completul reiterează că, în conformitate cu art. 422 din Codul de procedură penală, termenul de recurs începe să curgă de la data pronunțării deciziei instanței de apel, nu de la data primirii acesteia. Având în vedere că avocatul Gheorghe Sorici a declarat recursul în mod unipersonal și era la curent cu data pronunțării deciziei motivate a instanței de apel, completul consideră că termenul de recurs a început să curgă de la momentul în care avocatul a putut accesa decizia instanței de apel pe portalul instanțelor judecătorești. Recursul a fost depus pe 16 octombrie 2023, la 89 de zile de la publicarea deciziei motivate, iar avocatul nu a oferit nicio justificare pentru întârzierea depunerii recursului.

21. Argumentele avocatului, referitoare la lipsa condamnatului la examinarea cauzei în instanța de apel, din cauza internării medicale între 17 și 26 iunie 2023, nu justifică nerespectarea termenului de recurs de 30 de zile. Avocatul a fost prezent la ședința de judecată și știa data pronunțării deciziei. Condamnatul, deși externat pe 27 iunie 2023, nu s-a interesat de evoluția dosarului. Decizia a fost publicată pe portalul instanțelor. Nu există dovezi că acesta nu ar fi avut acces la internet. Astfel, recursul este unul tardiv.

22. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Gheorghe Sorici înaintat în interesul lui Serghei Pascari împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Ghenadie Eremciuc